

Otrais izdevums

ČITALIŠTE IR VIETA UN ATMIŅAS

Kas ir nemateriālais kultūras mantojums? TIMELESS projektā tas ir visur.

Nemateriālā kultūras mantojuma priekšmeti var būt dažādi. Tie kļūst par mantojumu ar nosacījumu, ka cilvēki un institūcijas tiem piešķir kultūras un sociālās vērtības; ar nosacījumu, ka tie iemieso nēsētāju atmiņas un piešķir sociāli kopīgu vērtību nēsētāju komūnai. Ne tikai iestādēm, ne tikai TIMELESS projektam, bet katrai kopienai un mums pašiem ir jāiestājas par to, kas mums ir dārgs un jālolo mūsu atmiņas. Tas var būt materiālu un nemateriālu priekšmetu saglabāšana, piemēram nozīmīgas vietas, kopienas, dzeja, paražas, ēdiena receptes.. Viss, kas ir radies noteiktās vietās vai mijiedarbībā ar citām. Mūsu pienākums ir saglabāt šīs kultūras izpausmes.

DĀRGAIS LASĪTĀJ,

Šajā zīnē mēs aicinām Jūs iepazīties ar TIMELESS projekta attīstību un kultūras mantojumu dažādās Eiropas valstīs.

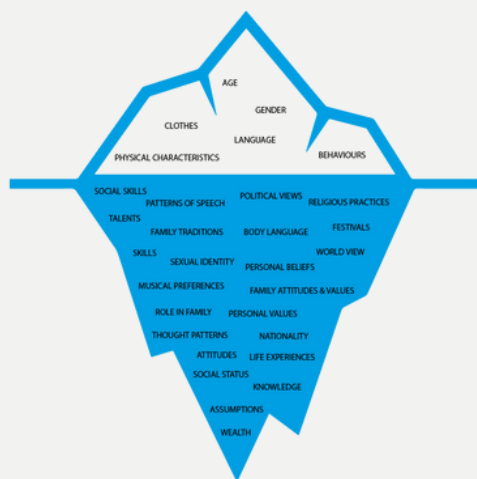

Kultūras mantojums var būt saglabājis senču atmiņas un atklājot tās no jauna, sniegt milzīgu prieku un iedvesmu jaunajām paaudzēm. Mūsdienās karu un ekonomiskās ekspluatācijas dēļ, kultūras mantojums ir pakļauts lielum spiedienam. Institūcijām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, dabas aizsardzības speciālistiem, ekspertiem, kā arī lēmumu pieņēmējiem jānodrošina kultūras mantojuma atpazīstamība un tā saglabāšana.

BĪTLI STRĀDĀJA GARĀŽĀ,
DAŽUS METRUS NO VIETAS
LIVERPULĒ, KUR ES
DZĪVOJU

Kas bija tik īpašs Timeless projekta treniņu sesijās 2021. gada maijā? Saturs, metodes un galalietotāju mērķa grupa, protams.

Daudziem dalībniekiem senioru izglītība bija jauna tēma un kolēģis no Bulgārijas (NIKANOR) sniedza garu un atsvaidzinošu literatūras apskatu par senioru izglītības tēmu un tās dažādākajiem un sarežģītākajiem aspektiem. Tika pievērsta uzmanība kopīgām un kooperatīvām mācībām senioru izglītībā (Slovenian U3A); sarežģītais jēdziens par kultūru tika pasniegts, kā aisbergs ar ko pedagogiem būtu jāreķinās (ZINI, Latvia); digitālas metodes Story maps (EUROGEO) un Kahoot (DOMSPAIN) tika atzītas, kā noderīgas un lietotājam draudzīgas.

Nemateriālā kultūras mantojuma definīcija kļuva skaidri “taustāma”, pateicoties daudziem partneru sniegtajiem vietējiem un nacionālajiem piemēriem. Atgriezties pie Rumi un sūfisma, pie krāpniekiem dervīšiem, (USAK Universitāte), Amazones upes, rāķijas (plūmju brendijs) šobskas salātiem, iespaidīgajiem Latviešu dziesmu svētkiem un beidzot ar pāreju uz grupu Beatles, partneru acis iemirdzējās un tas bija skaisti. Ir vispāratzīts, ka emocijas izglītībā ir tikpat svarīgas kā izziņa, ja ne vairāk. Treniņu sesija tiešsaistē, kuru organizēja NIKANOR no Sofijas, to pierādīja.

APMĀCĪBAS KLĀTIENĒ UN PROJEKTA TIMELESS PARTNERU TIKŠANĀS SOFIJĀ

Novembris 2021

Mācības tika organizētas kādus piecu kilometrus attālumā no Sofijas centra vietā, kas tagad pieder “jaunajai” Sofijai. Lielākā daļa partneru apmetās modernajā viesnīcā, kurā norisa pasākums, taču daži no mums izvēlējās apmesties viesnīcā, vecpilsētas centrā. Mēs vienkārši gribējām būt tuvu Ivana Vazova nacionālajam teātrim, Aleksandra Ņevska katedrālei, vietām, kur esam bijuši iepriekš. Apmācībās Sofijā bija iespēja pārrunāt aktuālos projekta jautājumus un uzņemt jaunos dalībniekus klātienē, uzeļojot no tiešsaistes mācībām un izmantojot treniņu metodes, kas vislabāk darbojas klātienē.

Lai gan ideja par mantojumu joprojām lielā mērā smēlas no Rietumeiropas arhitektūras un arheoloģiskās vēstures un tās saglabāšanu, diskusijas par to, ka mantojums galvenokārt tiek definēts kā materiāls (taustāms), monumentāls, grandiozs vai labs estētiskais veidojums, nemateriālais mantojums no tiem atraujas, pašlaik dominējošajā rietumu uztverē.

"Patiesībā nemateriālais kultūras mantojums ir zināšanu kopums; tas ir politisks un kultūras process, kurā notiek atcerēšanās, aizmirstība un komunikācija."

Nemateriālo kultūras mantojumu ir grūti definēt, jo tas ir nemateriāls un tas pastāvīgi attīstās; jo tas ir mazāk koncentrēts uz produktiem, un vairāk vērsts uz procesiem. Iegūtās zināšanas ir ne mazāk svarīgas nekā process, kādā tās tiek iegūtas. Kultūras vietas, piemēram pilsētas laukums, kurā tradicionāli ir uzstājušies mākslinieki, var būt kultūras mantojums, jo tajā koncentrējas mutvārdu tradīcijas. Nemateriālais mantojums pārsvarā ir "cilvēces mutvārdu vēsture", tā ir "dzīvā kultūra", kas dzīvo kopienās.

NEMATERIĀLIE KULTŪRAS MANTOJUMI NO SPĀNIJAS, TURCIJAS UN LATVIJAS

Jātrenējas veselu gadu, lai uzbūvētu cilvēku torni

Viena no pārsteidzošākajām kultūras tradīcijām Katalonijā ir cilvēku torņi. Tās burtiski ir cilvēku celtnes, jo katru gadu tās tiek veidotas no cilvēkiem, kas kāpj viens otram virsū. Nepalaidiet garām iespēju redzēt šo fenomenu apmeklējot šo reģionu. Visu vecumu cilvēki neatkarīgi no tā, vai viņi ir mazi vai lieli, jauni vai vecāki, trenējas vietējos ciemos un pilsētās veselu gadu, lai varētu piedalīties šajā priekšnesumā Reusas galvenajā laukumā, Taragonas centrā.

<https://storymaps.arcgis.com/stories/fef7cc30a60a4f8a87c9d395d92db660>

Apskatiet mūsu Spānijas partnera DomSpain story map!

Katra turku kafijas tase sevī ietver atmiņas četrdesmit gadu garumā

Daudziem no mums tase kafijas ir ikdienas rituāls. Kafijas cilvēkiem kafija ir vajadzīga, lai uzsāktu dienu, bet turku kafija ir vairāk nekā tikai vēl viens silts dzēriens. Tā kā turku kafija ir slavēta ar savu unikālo gatavošanas metodi un tradicionālo pasniegšanas veidu, šis process ir nemateriālā kultūras mantojuma sastāvdaļa. Dzerot tasi kafijas kompānijā, atvieglo sarunu un dialogu, un daži piebilstu, ka jebkurai tikšanās reizei vajadzētu tikt pavadītai pie kafijas tases. Vai zinājāt, ka dzerot tasi turku kafijas kopā ar kādu, jūs paliksiet viņa atmiņās un tiksiet cienīts vēl četrdesmit gadus?

Turku kafija ir arī būtiska sastāvdaļa kāzu rituālos Turcijā. Kad vīrietis un sieviete nolemj precēties, vīrietis kopā ar savu vecākiem apmeklē sievietes ģimeni, un lūdz viņas roku. Šis rituāls ietver virkni prakšu, kurās liela nozīme ir turku kafijas dzeršanai. Kāzu paražu un tradīciju ietvaros, līgava pievieno līgavaiņa kafijai sāli. Nākamajam vīram jāpacieš sāļā garša un tase jāizdzer tukša. Sāls iebēršana līgavaiņa kafijā ir turku prakse, lai pārbaudītu viņa vīrišķību. Pateicībā par līgavas izdošanu, topošais vīrs izdzer sāļo kafiju, kā apliecinājumu viņa mīlestībai. Tase sāļās kafijas simbolizē līgavaiņa apņemšanos un uzticību, kā arī gatavību iet cauri "ugunij un ūdenim" ģimenes labā. Sāls daudzums, ko izmanto topošā līgava, liecina par viņas pieķeršanos topošajam dzīvesbiedram. Liels daudzums sāls kafijā nozīmē, ka meitenei zēns neinteresē, saprātīgs daudzums nenozīmē neko un neliels sāls daudzums nozīmē, ka meitene piekrīt apprecēties ar viņu. Dzerot sāļtu kafiju, viņš parāda, ka ir gatavs ņemt meiteni par savu dzīvesbiedru.

Uzrakstiet mums:

<https://euntimeless.info/en/contact>

Apmeklējiet mūsu socmedijus:

<https://www.facebook.com/timelesslearning>

LATVIEŠU DZIESMU UN DEJU SVĒTKI IR EMOCIJĀM PĀRPILDĪTI

Visvairāk tiek svinēti kristīgie svētki, Ziemassvētki un Lieldienas. Tomēr daudzi svin arī etniskos Līgo svētkus. Neatkarīgajā Latvijā daudzas dienas tika noteiktas, kā valsts (patriotiskie) svētki, pieminot gan priecīgus, gan skumjus vēstures notikumus. Ne visi šie svētki ir populāri, taču daudzi no tiem ir valsts brīvdienas. UNESCO iekļautie Dziesmu svētki ir unikāli Baltijas piekrastē. Tie notiek ik pēc pieciem gadiem, un cilvēki no visas valsts un arī ārzemēm, ierodas Rīgā, lai kopīgi dziedātu.

Vairāk par nemateriālo kultūras mantojumu atradīsiet šeit:

<https://www.euntimeless.info/en/visuals>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

